

doxorubicin conjugated PLGA–PEG block copolymer. *Journal of controlled Release*. 2001. Vol. 70 (1–2). P. 63–70.

4. Chilicka K., Maj J., Panaszek B. General quality of life of patients with acne vulgaris before and after performing selected cosmetological treatments. *Patient Preference and Adherence*. 2017. Vol. 11. P. 1357–1361. doi: <https://doi.org/10.2147/PPA.S131184>

5. Puķīte M. Medicīnas studentu pedagoģiskās kompetences veidošanās studiju procesā [Development of medical students' pedagogical competence in the study process]. (Doctoral Thesis, University of Latvia, Riga.). 2012. URL: https://dspace.lu.lv/dspace/bitstream/handle/7/4678/20716-Margarita_Pukite_2012.pdf

6. Lice-Zikmane I., Grinberga I. Pedagogical Competence of Sustainable Aesthetic Cosmetologists. Rural environment. *Education. Personality*. 2020. Vol. 13. P. 310–317. doi: 10.22616/REEP.2020.037

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ

Зінченко Олена Костянтинівна,
докторка медичних наук, професорка,
завідувачка кафедри фізичної і реабілітаційної
медицини, фізіотерапії та курортології,
Навчально-науковий медичний інститут
Національного технічного університету
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків, Україна

Шаповалов Сергій Вікторович,
кандидат медичних наук, доцент,
доцент кафедри фізичної і реабілітаційної
медицини, фізіотерапії та курортології,
Навчально-науковий медичний інститут
Національного технічного університету
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків, Україна

ORCID: <https://orcid.org/0009-0001-0973-7661>

Активні бойові дії по всій території України, що тривають внаслідок агресії, породили цілу низку проблем у сфері вищої освіти, одна з яких – забезпечення стабільності та безперервності навчального процесу. Встановлено, що перебіг військових дій на певній території відіграє ключову роль як для тих, хто навчає, так і для тих, хто навчається [1].

На підконтрольній території України рекомендовано здійснювати освітній процес у формах: очній, змішаній чи дистанційній. Вибір форми навчання безпосередньо пов'язаний із можливостями забезпечення збереження життя суб'єктів освітнього процесу. Тому, домінуючою формою навчання стає

дистанційна.

Запровадження в Україні воєнного стану внесло суттєвих коректив не лише в повсякденне життя, а й в усі галузі, включаючи систему вищої освіти та підвищення кваліфікації. Саме завдяки набутим протягом останніх років напрацюванням, вищий навчальний заклад може забезпечити виконання навчальної програми. Дистанційні чи змішані форми навчання в умовах воєнного стану стали не альтернативою, а виробничою необхідністю [2].

Попри всі переваги дистанційної форми навчання, в умовах війни вона не здатна в повній мірі забезпечити стабільність та безперервність навчання. Основними ризиками в момент проведення занять є:

- відсутність доступу до мережі інтернет;
- відсутність світла;
- повітряні тривоги та необхідність переміщення в укриття;
- відсутність доступу до комп'ютера;
- термінова евакуація при попаданні в зону активних бойових дій тощо.

За даних обставин дистанційне забезпечення навчального процесу буде залежати лише від наявності онлайн доступу до мережі інтернет, який зазвичай наявний на території, де активні бойові дії не проводяться. Даний підхід дозволить зберегти кадровий потенціал, зв'язок зі студентами, а головне, максимально убезпечити його учасників [1].

Першими на потреби викладачів та учнів відгукнулася ІТ галузь: була підвищена потужність каналів, з'явилась велика кількість сервісів та інструментів для навчання. У соціальних мережах була опублікована велика кількість блогів із рекомендаціями про проведення навчання, проводились дистанційні курси з розробки навчальних ресурсів й організації навчання [3].

Дистанційне навчання надає широкі можливості для комунікації через електронну пошту, телеконференції, Web-технології. Серед засобів дистанційного навчання для організації відеоконференцій та відеоуроків/лекцій найбільш практичними та доступними виявляються:

- Moodle (Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment) – це модульне об'єктно-орієнтоване динамічне навчальне середовище, яке називають також системою управління навчанням, системою управління курсами, віртуальним навчальним середовищем або просто платформою для навчання, яка надає викладачам, учням та адміністраторам дуже розвинутий набір інструментів для комп'ютеризованого навчання (в тому числі дистанційного).

- Zoom – програма для організації відеоконференцій, розроблена компанією Zoom Video Communications. Вона надає сервіс відеотелефонії, який дозволяє підключати одночасно до 100 пристроїв безкоштовно з 40-хв обмеженням для безкоштовних акаунтів.

Таким чином, частіше вибирається одна з перерахованих вище платформ.

Кафедра фізичної і реабілітаційної медицини, фізіотерапії та курортології Навчально-наукового медичного інституту Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» використовує Zoom, як найбільш просту, доступну та безкоштовну програму, що добре себе

zareкомендувала. Крім того, Zoom достатньо відомий користувачам у медичному середовищі.

Під час проведення лекцій, коли лектор має обмежений час для викладання, велике значення надається візуалізації навчальної інформації для підвищення якості та ефективності навчання. Застосування комп'ютерних презентацій сприяє досягненню цілей розвитку різних аспектів природних і творчих здібностей студентів [4].

Найбільш зручним інструментом в практичній діяльності викладача будь-якого предмету вважається програмний засіб Microsoft Power Point, що входить до складу пакету Microsoft Office.

Power Point – це відомий потужний інструмент для створення презентацій, яким користуються представники різних професій. Важливою перевагою цієї програми є її простий і зрозумілий інструментарій. Тут можна вибрати дизайн, який підходить саме для конкретного уроку, лаконічно й структуровано подати текстовий компонент, вставити таблиці, діаграми, графіки, зображення, відео, аудіо тощо. До презентації можна в будь-який момент вносити зміни, редагувати її будь-який структурний елемент (від дизайну до тексту).

Використання програми Power Point не потребує значної підготовки для її оволодіння, а також не займає багато часу для розробки заняття. При цьому, вона дозволяє використовувати інформацію в будь-якій формі представлення – текст, таблиці, діаграми, слайди, відео- та аудіо фрагменти і таке інше.

Досвід використання програмного продукту Power Point показав його надзвичайно високу ефективність, яка була цілком передбачена, адже процес викладання, це по суті і є презентація навчального матеріалу [5].

Додатково під час лекції лектор може робити паузи кожні 20–30 хв у чаті Zoom для зворотного зв'язку, корекції темпу та послідовності викладу матеріалу, утримання уваги слухачів.

Робоче спілкування викладачів із курсантами може здійснюватися через популярні месенджери: Viber, WhatsApp або Telegram. Вибором нашої кафедри став Viber, знову ж таки, як найпопулярніший і найпростіший у використанні месенджер.

Висновки. Використання найбільш популярних, випробуваних та доступних інформаційно-комунікаційних технологій в організації педагогічного процесу дозволяє успішно долати існуючі сучасні виклики у медичній освіті. Викладачі та лікарі-курсанти швидко адаптуються до нових умов здобуття знань, що дає можливість зберегти високий рівень викладання, стабільність та безперебійність навчання, ефективний зворотний зв'язок.

Список використаних джерел.

1. Будзьяк О. С., Будзьяк В. М. Сучасна вища освіта в умовах війни. Освітній процес в умовах воєнного стану в Україні: матеріали всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації, 3 травня – 13 червня 2022 року. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2022. С. 45–49.

2. Біляков А. М. Особливості викладання судової медицини в умовах воєнного стану. Освітній процес в умовах воєнного стану в Україні: матеріали

всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації, 3 травня – 13 червня 2022 року. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2022. С. 30–32.

3. Кухаренко В. М., Бондаренко В. В. Екстрене дистанційне навчання в Україні: монографія; за ред. В. М. Кухаренка, В. В. Бондаренка. Харків: Вид-во КП «Міська друкарня», 2020. 409 с.

4. Бондаренко Н. А., Пасько О. М. Використання мультимедійних презентацій у процесі викладання мистецьких дисциплін у ВНЗ. *Інноваційна педагогіка*. 2023. Вип. 63, т. 1. С. 83–88.

5. Руденко А. Використання ІКТ у школі: переваги та проблеми URL: <https://osvita.ua/school/method/technol/7144/>

ОПІКОВА ТРАВМА: ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ ІНТЕГРАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Проценко Олена Сергіївна,
докторка медичних наук, професорка,
завідувачка кафедри загальної та клінічної патології
медичного факультету,
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна,
м. Харків, Україна

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6998-9783>

Шаповал Олена Володимирівна,
кандидатка медичних наук, доцентка,
доцентка кафедри загальної та клінічної патології
медичного факультету,
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна,
м. Харків, Україна

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8507-9197>

Кравцов Олексій Віталійович,
доктор медичних наук,
завідувач відділенням опіків,
Державна установа «Інститут загальної та
невідкладної хірургії імені В. Т. Зайцева НАМН України»,
м. Харків, Україна

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-7465-3413>

Одним із головних завдань суспільства на сучасному етапі є розробка форм та механізмів інтеграції освіти, науки та бізнесу з метою створення сприятливих умов для генерації знань та подальшого їх використання в реальному житті. В даний час вітчизняні та зарубіжні дослідники велику увагу приділяють інтеграції науки та освіти у різних галузях та вважають, що цей процес має базуватися на глибокому дослідженні наукових розробок та практичних досягнень [1]. Важливою сферою життя, яка потребує сучасних наукових розробок для вдосконалення надання допомоги пацієнтам з метою збереження їхнього життя та здоров'я, є медицина.